

DRINKWATER

Heineken rekent erop dat 23 van de 170 brouwerijen van het concern binnen tien tot dertig jaar mogelijk problemen kunnen krijgen met de zoetwatervoorziening. Daarbij gaat het om brouwerijen in waterschaarse gebieden, zoals, Mexico, Ethiopië, Egypte en Spanje of waar lokale watervoorraden zwaar overbelast worden zoals Nigeria en Indonesië. Het Water Stewardship-programma bevat onder meer maatregelen om het waterverbruik in de keten te reduceren en te compenseren.

Ook de lokale bevolking moet van een verbeterde watervoorziening profiteren

Heineken bereidt zich voor op toekomstige zoetwaterschaarste

Water Stewardship-programma moet waterproblemen voorkomen

Door Adriaan van Hooijdonk

Zeventig procent van de vijftien miljoen inwoners van de hoofdstad Lagos beschikt nu al niet over de toegang tot schoon water. Heineken gaat ervan uit dat de opkomende middenklasse een stijgend gebruik gaat maken van dezelfde zoetwatervoorraden waardoor waterschaarste kan ontstaan, stelde waterspecialist Ron Bohlmeijer van Heineken op 18 september tijdens het eerste drukbezochte Waterforum seminar op de brouwerij in Zoeterwoude. Daarbij ging hij uitgebreid in op het Water Stewardship-programma van het met 170 brouwerijen in 71 landen opererende concern met 85.000 medewerkers dat in 2013 goed was voor een productievolume van 195 miljoen hectoliter.

Analyse

Het Water Stewardship-programma van Heineken is inmiddels gelanceerd op een aantal sites van het bedrijf die in waterschaarse gebieden liggen. Bohlmeijer benadrukte dat een kwetsbaarheidsanalyse altijd het uitgangspunt vormt. “Die geeft een goede indruk van de staat van het gebied waar Heineken

water aan onttrekt. Daarnaast organiseren wij workshops en hebben wij e-learning modules ontwikkeld om het lokale brouwerijteam te ondersteunen bij het invoeren van de juiste maatregelen. De lokale mensen moeten begrijpen wat er aan de hand is. Waterproblemen zijn lokaal en raken alle belanghebbende partijen in min of meer gelijke mate. Deze problemen moeten ook lokaal opgelost worden. Dit is alleen mogelijk door samenwerking tussen alle belanghebbenden. En met het rapport van de consultant en de aanbevelingen kunnen ze met de andere belanghebbenden plannen maken om het waterverbruik in de keten te reduceren en te compenseren.”

De projecten die uit de plannen voortvloeien moeten aan een aantal criteria voldoen. Bohlmeijer: “Het is belangrijk dat de initiatieven de waterretentie, biodiversiteit of waterbeschikbaarheid in het stroomgebied vergroten en verbeteren. Daarom stimuleren wij boeren die onze grondstoffen, gerst en hop, telen efficiënter met water om te gaan. Daar valt nog veel winst te boeken. Ook moet de lokale bevolking van een verbeterde watervoorziening kunnen profiteren.”

Heineken gaat ervan uit dat door een stijgend gebruik van zoetwatervoorraden schaarste zal ontstaan

Water Balancing

Een belangrijk onderdeel van het Water Stewardship-programma is het balanceren van het water dat de brouwerijen niet in gezuiverde vorm terugbrengen in het lokale watersysteem. Zo werkt Heineken samen met andere partijen in Ethiopië aan het project Sustainable Water Services in Harar. Dit is een gezamenlijk initiatief van Harar Regional State, Vitens Evides International B.V. en Heineken. Het project wordt mede gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken door middel van het Fonds Duurzaam Water. Het doel van deze publiek-private samenwerking is de beschikbaarheid van water op de lange termijn veilig te stellen voor de 200.000 mensen die in Harar momenteel met watertekorten kampen. Bohlmeijer wees er verder op dat het een grote uitdaging is voor Heineken om de kosten en baten van dit soort projecten inzichtelijk te maken. “Daarom zijn wij samen met de universiteit in Monterrey, Mexico gestart met de ontwikkeling van een aantal methodieken om hier een beter beeld van te krijgen. Zo hopen wij bijvoorbeeld het effect te kunnen meten van het verwijderen van eucalyptusbomen

in Mexico. Die zijn daar een jaar of vijftien geleden geplant en hebben veel water nodig. Deze bomen vervangen we door lokale soorten die minder water verbruiken, zodat wij het verschil kunnen opnemen in onze watercompensatieberekeningen.”

Duurzaamheidsprogramma

Water is overigens niet het enige aandachtsgebied van het duurzaamheidsprogramma ‘Brewing for a Better Future’ waar Heineken een aantal jaren geleden mee is gestart, bleek uit de presentatie van Peter Jonkers. CO₂-reductie, duurzame inkoop en verantwoorde alcoholconsumptie zijn andere belangrijke aandachtspunten. Water is echter essentieel voor de productie van bier. Zo bestaat bier voor 93 procent uit water en ook voor de teelt van gerst en hop is water nodig. Daarnaast maakt Heineken van water gebruik voor het reinigen van de installaties, de retourverpakkingen en de schoonmaak. Voor iedere liter bier of frisdrank heeft Heineken nu net iets minder dan vier liter water nodig. Als Heineken erin slaagt om het met 0,1 liter te verlagen, scheelt dat bijna 2000 miljoen liter water per jaar.

Doel is de beschikbaarheid van water op de lange termijn veilig te stellen

Hayco Bloemen gaf aan dat Heineken het waterverbruik tussen 2011 en 2013 terug wist te brengen van 4,3 liter tot 4,1 liter water per geproduceerde liter bier. “Doel is om het waterverbruik in 2020 met 25 procent (ten opzichte van 2008) te reduceren tot 3,7 liter. Daarvoor nemen wij verschillende maatregelen. Zo probeert Heineken bij de brouwerijen meer bewustwording te creëren voor het watergebruik. Iedere brouwerij heeft een lokale ‘waterchampion’ die hier aandacht voor vraagt en plannen maakt om het waterverbruik te reduceren. Vooral bij brouwerijen die nog niet zo efficiënt produceren, maken wij grote stappen. Dat is bijvoorbeeld het geval in Ethiopië, waar het waterverbruik binnen een paar maanden fors is gedaald.”

Energie

Een hoog waterverbruik betekent meestal dat er meer aan de hand is, benadrukte Bloemen tijdens zijn presentatie. “Als een brouwerij veel water verbruikt, is het thermische energieverbruik ook vaak hoog. Daarom delen wij bijvoorbeeld tijdens workshops

inspirerende werkwijzen van andere brouwerijen om het water- en energieverbruik te reduceren. Ook kijken wij naar de apparatuur in de brouwerijen. In gebieden met een slechte waterkwaliteit is andere waterbehandelingsapparatuur nodig om het te zuiveren en daarbij treden andere verliezen op. In onze analyses om het water- en energieverbruik van brouwerijen te vergelijken, houden wij daar uiteraard rekening mee.”

Bloemen gaf verder verschillende voorbeelden van manieren waarop Heineken het waterverbruik door middel van inspirerende werkwijzen weet terug te dringen. Zo bleek uit een analyse van het waterverbruik van een brouwerij in Frankrijk dat de fustenwasser een onevenredig groot deel voor zijn rekening nam. Nader onderzoek toonde aan dat met name de oudere machines een wasprogramma afdraaiden zonder dat er een fust aanwezig was. “Daarom hebben wij fotocellen geplaatst die de fusten opmerken waardoor er geen water meer verloren gaat. Ook hebben wij de druk verlaagd en de sproeikoppen vervangen die ook nog eens beter reinigen.”

Meer weten:

www.waterforum.net/zoetwatertekort